

ก

บทคัดย่อ

หัวข้องานวิจัย : การวิเคราะห์การได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของการส่งออกข้าวของไทย และเวียดนามในตลาดโลก

ชื่อผู้วิจัย : อรทัย แซ่เจี๋ย **ปริญญา** : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ผศ.วิจิตรา ล.เฉลิมชัยชนะ **ปีการศึกษา** : 2555

“ข้าว” ถือเป็นสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย และเป็นอาหารหลักของคนไทย โดยประเทศไทยนั้นมีการส่งออกข้าวเป็นอันดับ 1 มานานกว่า 20 ปี โดยมีส่วนแบ่งการตลาดถึง 1 ใน 3 ของปริมาณการค้าข้าวทั่วโลก เนื่องจากข้าวของไทยเป็นข้าวที่มีคุณภาพ จึงทำให้ประเทศผู้นำเข้าข้าวซื้อข้าวไทย

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเปรียบเทียบความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏของประเทศไทยกับประเทศเวียดนามในการส่งออกข้าว ไปยังตลาดโลกระหว่างปี พ.ศ. 2545-2553 รวมทั้งศึกษานโยบายข้าวของรัฐบาลไทยและเวียดนาม ที่มีผลต่อการส่งออกข้าวของไทยและเวียดนาม

ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยและเวียดนามมีปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นและลดลงระหว่างปี 2545-2554 แต่โดยเฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้น และจากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ RCA ของข้าวทุกชนิด (พิกัด 1006) ของประเทศไทยและเวียดนามในตลาดโลกพบว่าทั้ง 2 ประเทศไทยมีภาวะการแข่งขันในตลาดโลกที่อยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบเทียบในการส่งออก แต่ค่า RCA โดยเฉลี่ยระหว่างปี 2545-2553 ของเวียดนาม สูงกว่าไทย อีกทั้งเวียดนามมีแนวโน้มที่จะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ขณะที่ของมีแนวโน้มลดลง สำหรับนโยบายข้าวของไทยยังไม่ชัดเจนในด้านประสิทธิภาพการผลิต ที่จะส่งผลกระทบต่อลดต้นทุนการผลิต หรือเพิ่มผลผลิตต่อไร่ แต่กลับมุ่งการอุดหนุนราคา ขณะที่นโยบายข้าวของเวียดนามมีการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อการส่งออก โดยใช้นโยบาย “ลด 3 เพิ่ม 3” เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต และเพิ่มผลผลิต รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรทำนาแบบถุกวิถี เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลผลิต รวมถึงพื้นที่เพาะปลูกข้าวของเวียดนามมีระบบชลประทานในสัดส่วนที่สูงกว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวของไทยมาก จึงพบว่านโยบายข้าวของเวียดนามส่งเสริมการส่งออกมากกว่า